

ann, eða verjast þarf fjandmannaflokkum, þá er meður valinn, er sérstaklega er hæfur, og verður hann nokkurs konar meðalgöngumaður milli þeirra og guðanna. Hann einn getur farið með allar þær töfralistir er tilþurfa, að ná fultingi og hjálp guðanna. Slíkir meðalgangrarar, prestar töframenn o. s. frv. eru til meðal nálega allra villtra þjóðflokkka, og heita þá ýmsum nöfnum. Síberíu skrælingjar nefna þá Schamana, rauðskinnar lyfjamenn, Zuluar í Suðurálfu Isi-nyanga o. s. frv. Allstaðar hafa þessir menn svipað embætti og svipaðan starfa, „búa til regn“, lækna, spá, „leita fréttu“, seiða sigur að höfðingjum o. s. frv. Þeir eru í einu orði fullkomnir töframeistarárar, og eru í miklum metum hjá þjóðflokkum sínum.

Eiginlegir lyfja og töframenn verða engir nema eftir talsverðan undirbúning og svo einskonar vígslu, er hinir elztu og sérílagi uppgjafa lyfjamenn þjóðfloksins hafa á hendi. Ókunnugt er það, hvað þeim eiginlega er kennt, en vænta má, að það sé ýms töfrabréð og særingaformúlur. Stórkostleg háttóahöld eru samfara vígslu lyfjamannsins, og oft eru margir vígðir senn, og er dansinn þar þýðingarmestur, sem jáfnan er meðal villtra þjóða. Undirbúningur vígslunnar er fólginn í föstuvaldi nokkra daga á undan, og eru þeir þá gjörðir hluttakandi í öllum leyndardómum hinna eldri. Sumstaðar eru þeir látnir komast í ákaflega svitahæð, reyktir með lyfjagrösum o. s. frv., og fer þetta allt fram á undan dansinum. Að lokum fær hinn nývígði hinn svonefnda „lyfjapung“ saumaðan úr dýraskinnum. Kennir þar í margra grasa, ýmsra gersima úr þrem ríkjum náttúrunnar.— Lyfjasteinn er og láttinn upp í hinn nývígða, og er hann þá fullkomlega tekinn upp í bræðrafélagið.

Það þarf eigi að taka fram, að það er hjátrúin og taumlaust hrægsmiðaflug, er mestu ræður hér um. Meðal annars trúá þeir, að til sé hið svonefnda „lyfjadýr“, stærra og minna, og hafa þeir myndir af því. Til þessa svarar hjá síðlausum Suðurálfubúum „hin mikla eldslanga“. Venjulega hafa duglegir lyfjamenn útvegað sér eitt eða svo bein úr þessu kyngidýri í lyfjaskrepp sinn, og reglan er að týna saman í hann það, sem hvorki töframaðurinn né aðrir bera nokkur kennsl á. Þannig sýndi einn lyfja-